

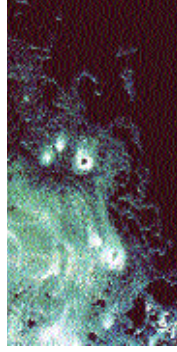

Karadeniz'de Servet Aranıyor

Uluslar arası bir araştırma ekibi, Karadeniz'in dibini tarayarak dünya için el değmemiş bir enerji kaynağı olacağı düşünülen metan hidrat kristalleri hakkında bilgi toplamaya çalışıyor. Buz parçaları görünümündeki bu yapılar büyük miktarlarda doğal gaz içeriyor ve bu nedenle ilerisi için büyük bir potansiyel enerji kaynağı olarak değerlendiriliyor.

Metan hidrat oldukça büyük basınç altında ve düşük sıcaklıklarda olduğundan, en çok kuzey kutup bölgesindeki buz tabakaları altında ve kıta sahanlıklarının kenarında bulunuyor. İçerdiği gazın hacmi, metan hidrat kristallerini başlıca fosil yakıt türleri arasına sokmaya aday. ABD Enerji Bakanlığı'nın hesaplarına göre var olduğu sanılan metan hidrat yataklarının yalnızca %1'i değerlendirilebilecek bile dünyanın tüm doğal gaz rezervlerinden daha fazla enerji elde edilebilecek.

Margasch adı verilen araştırmayı yürütecek olan Alman, Fransız, Rus ve Ukraynalı araştırmacılar, Alman araştırma gemisi *Meteor* ile 2 Ocak tarihinde İstanbul'dan ayrılarak Karadeniz'e açıldılar. Araştırma için Karadeniz'in seçilmesinin nedeni, metan hidrat yataklarının deniz dibinin hemen altında bulunduğunun belirlenmiş olması. Gemide jeofizikçiler, jeokimyacılar, biyologlar, oşinograflar ve meteorologlar bulunuyor. Almanya'nın Kiel kentindeki GEOMAR adlı araştırma merkezinden jeolog

Gerhard Bohrman, araştırmamanın başarılı geçtiğini ve ekibin aradenizin dibinde metan çıkaran aktif bir çamur volkanı incelediklerini açıkladı. Derlenen verilerin, metanın nasıl oluştuğu konusuna ışık tutması bekleniyor. Ekipteki uzmanlar ayrıca

oksijen bulunmayan deniz dibinde, yalnızca metanla yaşamlarını sürdüren organizmalar üzerinde de araştırma yapıyorlar. Araştırma ekibindeki meteorologların ilgi konusuysa, hidratların atmosferin bileşimi üzerindeki olası etkileri. Metan hidrat kristalleri, atmosferde bulunan ve sera gazları arasında sayılan metan için önemli bir kaynak olabilir ve bu gazın deniz diplerinden doğal olarak atmosfere salımı, iklim değişikliklerini tetikleyebilir. Gemideki Alman araştırmacılar bu salımların hangi yolla gerçekleştiğini belirlemeye çalışıyorlar. Hidratların suyun basıncı ve sıcaklığındaki değişimler sonucu

ayrışması durumunda deniz tabanlarında büyük heyelanların meydana gelebileceği ve tsunami denen dev dalgaların oluşabileceği düşünülüyor. Ancak araştırmacılar, gaz salımlarıyla tetiklenen bu tür dalgaların Karayibler'de Bermuda Şeytan Üçgeni denen bölgede gemileri batırdığı yolundaki yaygın inanışa katılmıyorlar.

